

Konsekvenser for biologisk mangfold
ved utbygging av Blakstadmarka 26,
Asker kommune

Øivind Gammelmo

Ekstrakt

Stiftelsen BioFokus har på oppdrag fra Boxs Arkitektstudio AS foretatt en Kartlegging av biologiske verdier i forbindelse med en planlagt utbygging ved Blakstadmarka 26 i Asker kommune.

Området ligger i Asker kommune og har i dag en del vegetasjon på de ubebygde arealene, med en skog i sørlige del av området.

Det er ikke registrert prioriterte naturtyper, truede vegetasjonstyper eller rødlistede arter i lokaliteten.

Tiltaket vil kunne ha en svakt positiv effekt ved en eventuell planting av stedegne treslag og opprettholdelse den naturlige vegetasjonen i området.

Konsekvensene er vurdert til å være ubetydelige til svakt positive (0/+).

Nøkkelord

Blakstadmarka 26
Asker
Konsekvensutredning
Biologisk mangfold

Omslag

Fra parti ved Blakstadmarka 26. Foto: Øivind Gammelmo, BioFokus.

ISSN: 1893-2851

ISBN: 978-82-8209-291-3

BioFokus-notat 2013-11

Tittel

Konsekvenser for biologisk mangfold ved utbygging av Blakstadmarka 26, Asker kommune

Forfattere

Øivind Gammelmo

Dato

5 Juli 2013

Antall sider

14 sider

Refereres som

Gammelmo, Ø. 2013. Konsekvenser for biologisk mangfold ved utbygging av Blakstadmarka 26, Asker kommune. BioFokus-notat 2013-11. Stiftelsen BioFokus. Oslo.

Publiseringstype

Digitalt dokument (PDF). Som digitalt dokument inneholder dette notatet «levende» linker.

Oppdragsgivere

Boxs Arkitektstudio AS

Tilgjengelighet

Dokumentet er offentlig tilgjengelig. Andre BioFokus rapporter og notater kan lastes ned fra: <http://lager.biofokus.no/web/Litteratur.htm>

BioFokus: Gaustadallèen 21, 0349 OSLO

E-post: post@biofokus.no Web: www.biofokus.no

Forord

Stiftelsen BioFokus har på oppdrag fra Boxs Arkitektstudio AS foretatt kartlegging av biologiske verider ved Blakstadmarka 26 i Asker kommune. Pieter Paul Furnée har vært vår kontaktperson hos oppdragsgiver. Øivind Gammelmo har vært prosjekt-ansvarlig hos BioFokus.

Det ble foretatt kartlegging av området 3. juli 2013.

Denne rapporten har til hensikt å oppfylle de krav som stilles til dokumentasjon av biologisk mangfold ved gjennomføring av tiltaket.

Grua, 05.07.2013

Øivind Gammelmo

Figur 1. Eksisterende bygg ved Blakstadmarka 26. Foto: Øivind Gammelmo, BioFokus.

Innhold

Forord	3
Sammendrag	5
Innledning	6
Tiltaksbeskrivelse	6
Metoder og datagrunnlag	7
Status for biologisk mangfold	10
Problemstillinger	11
Vurderinger av naturverdier og konsekvenser	12
Avbøtende tiltak og oppfølgende undersøkelser/- overvåkning	12
Referanser	13

Sammendrag

Stiftelsen BioFokus har på oppdrag fra Boxs Arkitektstudio AS foretatt en kartlegging av biologiske verdier i forbindelse med en planlagt utbygging ved Blakstadmarka 26 i Asker kommune.

Området ligger i Asker kommune og har i dag en del vegetasjon på de ubebygde arealene, med et skogareal i sørøstre del av området. Det er et stort næringsbygg i området, og store deler av arealene blir i dag benyttet til parkeringsplasser og lagringsarealer. Området har i dag en del vegetasjon på de ubebygde arealene, med skog i den sørlige delen av området. I tillegg finnes en del gressflater og annet beplantet areal.

Det er ikke registrert prioriterte naturtyper, truede vegetasjonstyper eller rødlistede arter (med unntak av alm og ask) i lokaliteten.

Tiltaket vil kunne ha en svakt positiv effekt ved en eventuell planting av stedegne treslag og tilbakeføring av områder som i dag er asfaltert til naturlig vegetasjon.

Konsekvensene er vurdert til å være ubetydelige til svakt positive (0/+).

Innledning

Tiltaksbeskrivelse

Lokalisering av planområdet

I nord grenser planområdet mot veg og mot øst, vest og sør mot eksisterende boligområder. I øst og sør finnes det i tillegg noen områder med naturlig vegetasjon.

Figur 2. Planområdet, som tilsvarer undersøkelsesområdet, er avgrenset på figuren.

Beskrivelse av området

Området består for det meste av allerede bebygget areal eller områder med asfalt og i tillegg finnes en del gressflater/ beplantet areal. I øst og sør finnes det noe naturlig vegetasjon. Terrenget er flatt fra hovedvegen og frem til der bebyggelsen stopper. Herfra stiger terrenget bratt opp til boligene i sør.

Tilstøtende arealer

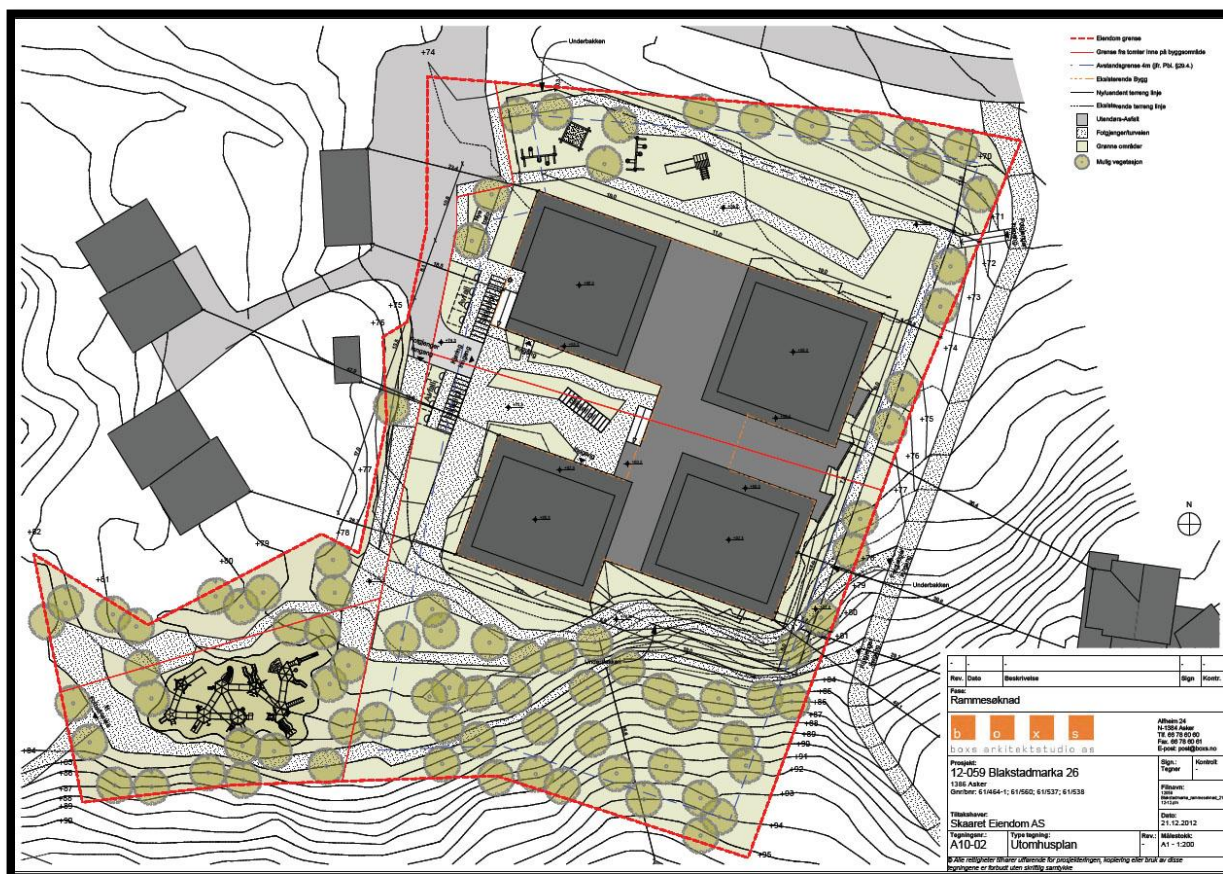
Planområdet ligger «inneklemt» i et eksisterende boligområde i Asker kommune. Det finnes noen avgrensede naturtyper øst for området, men disse grenser ikke inntil planområdet.

0-alternativet

0-alternativet innebærer ingen realisering av planene eller strukturelle endringer for området. Dagens vegetasjonstyper og botanisk mangfold, samt faunistiske forekomster i området vil i dette tilfellet bli uberørte.

Utbyggingsplanene

Det foreligger en plan om omdisponere området fra dagens «næringsbygg» til boliger. Det er planlagt oppføring av fire boligblokker. En foreløpig skisse over hvordan utbyggingen er tenkt er gitt i Figur 3.

Figur 3. Prinsipp for planområdet.

En realisering av planen vil medføre at store deler av området vil bli berørt, også i anleggsperioden. Det er imidlertid antatt at skogområdet i sør og øst ikke vil bli sterkt påvirket av utbyggingen. Dette området er nokså utilgjengelig og er heller ikke tenkt utbygget.

Bebyggelsen er tenkt utformet slik at den skal gi gode uteoppholdsplasser. I sørvest er det i tillegg vurdert et åpent friareal med naturlig vegetasjon.

Metoder og datagrunnlag

Influens- og undersøkelsesområde

Med influensområdet menes de forekomster og områder som kan bli direkte eller indirekte berørt av utbyggingsplanene. For biologisk mangfold vil f. eks. arealbeslag, biotopendringer, støy og menneskelig forstyrrelser kunne influere forekomster. Planter,

vegetasjon og naturtyper vil stort sett bare påvirkes inne i planområdet, mens influensområdet for dyr vil kunne være større. I dette prosjektet er influensområdet satt lik undersøkelsesområdet/ planområdet, samt en sone på 50 m rundt dette – der dette er hensiktsmessig. Riggplasser, eventuelle massedeponier osv. er foreløpig ikke definert, og er dermed ikke vurdert i denne utredningen.

Dataenheter

Biologisk mangfold omfatter både arter og deres leveområder/miljøer. I denne rapporten er det biologiske mangfoldet delt inn i naturtyper, vegetasjon/flora og fauna. Arter som er oppført på listene "Norsk Rødliste for Arter 2010" (Kålås m. fl. 2010) eller "Fremmede arter i Norge - med norsk svarteliste 2012" (Gederaas m. fl. 2012) blir behandlet for seg i egne avsnitt.

Naturtyper

Området er undersøkt etter metode for naturtypekartlegging og verdisetting av naturtyper beskrevet i DNs håndbok nr. 13 2. utgave 2006 (oppdatert 2007). Det henvises til denne og da spesielt kapitlene 2-6 for en nærmere redegjørelse av kriterier for utvelgelse av naturtyper og verdisetting av dem.

Vegetasjon og flora

Plantedekket og vegetasjonstyper innenfor et område inngår i begrepet vegetasjon. Begrepet flora omfatter planteartene, som utgjør vegetasjonen. Vegetasjonstyper er definert i henhold til "Vegetasjonstyper i Norge" (Fremstad 1997). Rapporten "Truede vegetasjonstyper i Norge" (Fremstad & Moen 2001) er lagt til grunn ved vurderingen av viktige vegetasjonstyper.

Fauna

Fauna betegner dyrelivet som forekommer i et avgrenset område.

Kartleggingen av vilt er gjennomført i samsvar med DN-håndbok 11 "Viltkartlegging" (DN 1996). Vilt omfatter alle arter pattedyr, fugl, amfibier og krypdyr (DN 1996). I tillegg er det gjort vurderinger av områdets potensial i forbindelse med invertebrater.

Rødlistearter

Kartleggingen av rødlistearter følger siste reviderte utgave av Norsk Rødliste for Arter 2010 (Kålås m. fl. 2010). Norsk rødliste for arter er i hovedsak en prognose for arters risiko for å dø ut fra Norge. Denne type prognoser er basert på vitenskapelige kriterier utviklet i regi av Den internasjonale naturvernorganisasjonen (IUCN). Ved hjelp av dette systemet plasseres artene i én av elleve kategorier hvorav åtte gir plassering på rødlista; utdødd (EX), utdødd i vill tilstand (EW), regionalt utdødd (RE), kritisk truet (CR), sterkt truet (EN), sårbar (VU), nær truet (NT) eller datamangel (DD). For flere detaljer rundt rødlista henvises det til Kålås m. fl. (2010).

Fremmede arter

Kartleggingen av fremmede arter følger "Fremmede arter i Norge - med norsk svarteliste 2012" (Gederaas m. fl. 2012). Dette er en oversikt over fremmede arter i Norge, og over økologiske risikovurderinger av fremmede arter som reproducerer i norske områder. Vurderingene er basert på et nytt og kvantitativt kriteriesett som vurderer artenes invasjonspotensiale og økologisk effekt. Totalt er det gjennomført risikovurderinger av 1180 fremmede arter som reproducerer i norske områder, pluss 134 arter som i fremtiden kan spres til Norge ved menneskelig hjelp – såkalte dørstokkarter. 106 arter plassert i kategorien svært høy risiko (SE), 111 arter i kategorien høy risiko (HI), 198 arter i potensielt høy risiko (PH), 399 arter i lav risiko (LO) og 366 arter i ingen kjent risiko (NK). For flere detaljer rundt fremmede arter i Norge henvises det til Gederaas m. fl. (2012).

Verdisetting av områder

Verdisettingen av biologisk mangfold følger håndbok 140 (Statens vegvesen 2006), bortsett fra at verdissetingen av artsangfold er oppdatert i henhold til gjeldende rødliste (Kålås m. fl. 2010).

Datagrunnlag

Materialet i denne rapporten stammer fra databaser og feltarbeid. Det ble kun gjennomført feltarbeid på sommeren 2013 (3. juli), noe som betyr at det ikke er blitt fanget opp forekomster av arter som forekommer senere, eventuelt tidligere, i sesongen.

Viktig grunnlagsmateriale, i tillegg til befaring i lokaliteten.

Naturbase	http://www.dirnat.no/kart/naturbase/
Artskart	http://artskart.artsdatabanken.no/Default.aspx
Norsk Lavdatabase	http://nhm2.uio.no/botanisk/nxd/lav/nld_b.htm
Norsk Soppdatabase	http://nhm2.uio.no/botanisk/nxd/sopp/nsd_b.htm
Norsk Bryologidatabase	http://www.nhm2.uio.no/botanisk/nxd/mose/nmd_b.htm
Artsportalen	http://www.artsportalen.artsdatabanken.no/
Fremmede arter i Norge	http://databank.artsdatabanken.no/FremmedArt2012
Nasjonal berggrunnsdatabase	http://geo.ngu.no/kart/berggrunn/
Nasjonal løsmassedatabase	http://geo.ngu.no/kart/losmasse/
Naturtypebasen	http://www.naturtyper.artsdatabanken.no/

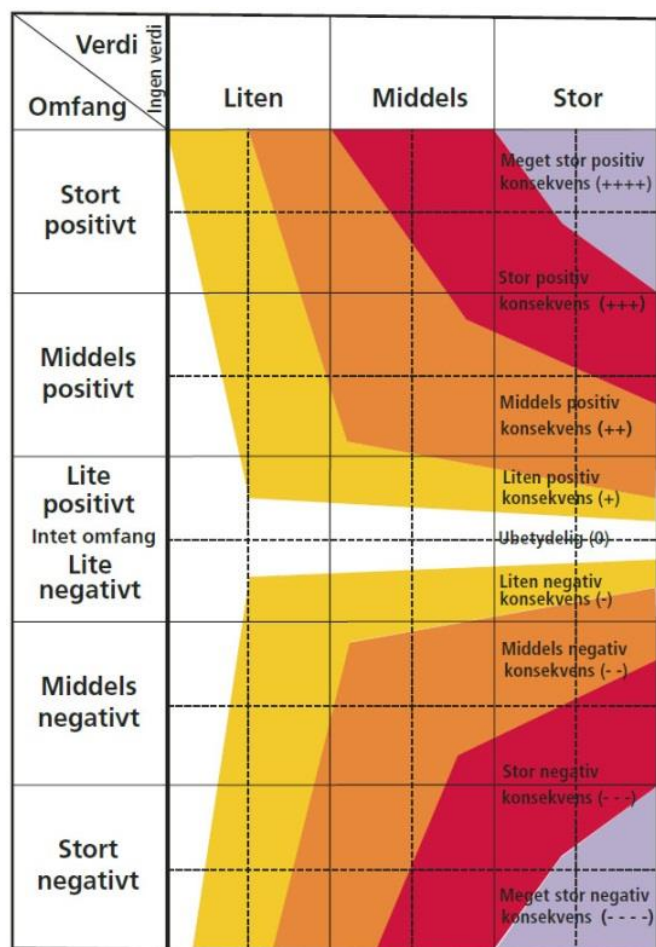
Dette datagrunnlaget vurderes samlet sett som representativt for biologisk mangfold i plan- og influensområdet.

Metoder for konsekvensutredning

I sin helhet baseres konsekvensutredningen på en systematisk tre-trinns prosedyre som i hovedsak følger Statens Vegvesen sin Håndbok 140 «Metode for konsekvensvurderinger» (Statens Vegvesen 2006):

1. Trinn 1 omfatter beskrivelse og vurdering av temaets/underkategoriens status og verdi innenfor utredningsområdet.
2. Trinn 2 omfatter en skisse av 0-alternativet, og vurdering av type og grad av evt. positive eller negative virkninger og konsekvenser for naturmiljøet gitt at det aktuelle tiltaket ikke gjennomføres.
3. Trinn 3 omfatter en vurdering av omfang og konsekvens for planlagt tiltak ved å kombinere verdi fra trinn 1 og virkning av 0-alternativet fra trinn 2.

Grunnlaget for å fastsette verdi er delvis skjønnsmessig, men dokumenteres der slik verdifastsettelse foreligger. Figur 4 viser den konsekvensmatrise som er brukt i vurderingene. Konsekvensene her en syntese av områdets/ressursenes verdi og omfanget av den effekt som tiltaket har for det aktuelle objektet/området.

Figur 4. Konsekvensmatrise (Fra Statens Vegvesen 2006)

Status for biologisk mangfold

Naturgrunnlaget

Berggrunnen består for det meste av skifer med tynne lag av siltstein og kalkstein, økt innslag av kalkstein mot øvre del av formasjonen. Helt i sørøst finnes noe kalkrik sandstein, skifer og tynne kalksteinslag.

Området er flatt i nord og stiger bratt i sør. Området har i dag noe vegetasjon på de ubebygde arealene, men noe skogareal i sørlige del. Store deler av de ubebygde områdene benyttes per i dag som parkeringsplass/ lager og er stort sett asfaltert eller gruslagt. Det eksisterer også en sti/ veg som går gjennom området fra nord til sørvest. I sørvest finnes også en lekeplass/ fotball-løkke.

Naturtyper

Det foreligger per i dag ingen registrerte naturtyper innenfor planområdet. Det ble ikke registrert potensielle naturtyper etter DN-Håndbok 13 ved befaring i lokaliteten 3. juli. Store deler av plan- og influensområdet er per i dag bebygd areal med tilgrensende hager. I sør finnes det imidlertid en skog i de bratte partiene. Dette er en blandingsskog med gran, osp, bjørk og noe edelløvtrær. Her er det noe rik vegetasjon, men området tilfredsstiller ikke kravene til prioriterte naturtyper.

Vegetasjon og flora

Store deler av planområdet er i dag allerede bebygd areal. I forbindelse med det bebygde arealet forekommer det en del plen- og «parkarealer» i tillegg til større arealer med parkeringsplasser, næringsarealer og annet areal hvor den naturlige vegetasjonen er fjernet. I sør finnes det noe skog i en bratt lise. Vegetasjonen her domineres av edelløvskog med bl.a. markjordsbær, turt, myske, stankstorkenebb og trollbær. Det er en del innslag av løvtrær i lokaliteten, bl.a. ask (NT), eik (små) og noe hassel (ikke godt utviklede hasselbuketter). Det skogkledte arealet er vurdert som å ha noe verdi. Det foreligger ingen truede vegetasjonstyper innenfor plan- og influensområde. Det er heller ikke registrert rødlistede planter i lokaliteten. Området fremstår som lite til noe interessant med tanke på vegetasjon og flora.

Fauna

Med unntak av vanlige arter er det ikke registrert spesielle viltforekomster innenfor planområdet. Området antas å ha liten betydning for amfibier, krypdyr og pattedyr. For fugler antas det at området har en viss verdi, men at tilstøtende arealer vil kunne overta denne rollen. Området ble også vurdert for invertebrater. Området antas å ha noe verdi for insekter o.l., men det finnes begrensede mengder av død ved i lokaliteten og denne verdien vil således være begrenset. Tilsvarende, og bedre arealer, arealer finnes det imidlertid flere av i nærheten, noen er også avgrenset som egne naturtyper.

Rødlistede arter

Med unntak av ask (NT) er det ikke registrert rødlistede arter innen planområdet. Det er imidlertid muligheter for at det forekommer rødlistede arter i skogområdet i sør som ikke har blitt fanget opp av denne befaringen.

Fremmede arter

Det er registrert hvitsteinkløver (SE) nord i planområdet – langs og ved hovedvegen. Det er i tillegg registrert en del hageflyktninger fra nærliggende hager. Det er registrert parkslirekne (SE) sør for planområdet.

Problemstillinger

Utbygginger medfører arealbeslag og generelt vil slike inngrep kunne gi negative virkninger for det biologiske mangfoldet. Et slikt arealbeslag vil medføre at vegetasjon, flora og fauna innenfor planområdet blir fjernet, skadet eller på annen måte påvirket. Det vil også i anleggsperioden være store inngrep. Det er en reell risiko for spredning av fremmede arter ved masseflyttinger og tilførsel av masser i anleggsperioden.

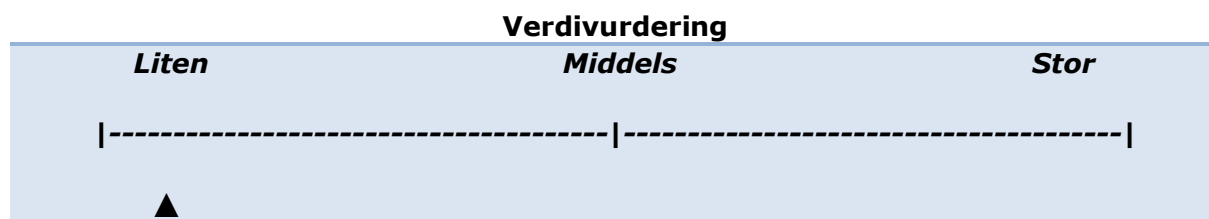
En utbygging vil erfaringsmessig ofte føre med seg naturinngrep i tilgrensende områder, for eksempel i form av utsyns-/"solhogst". Dumping av hageavfall og andre former for slitasje, forstyrrelser fra økt ferdsel og andre kanteffekter er høyst reelle.

Utbygging kan også føre til at det oppstår behov for inngrep som man ikke var klar over på planleggingsstadiet, f.eks. midlertidige anleggsveier og riggplasser, kabeltraseer o.l. Konsekvenser av slike anlegg i anleggsperioden må vurderes i forhold til biologisk mangfold.

Vurderinger av naturverdier og konsekvenser

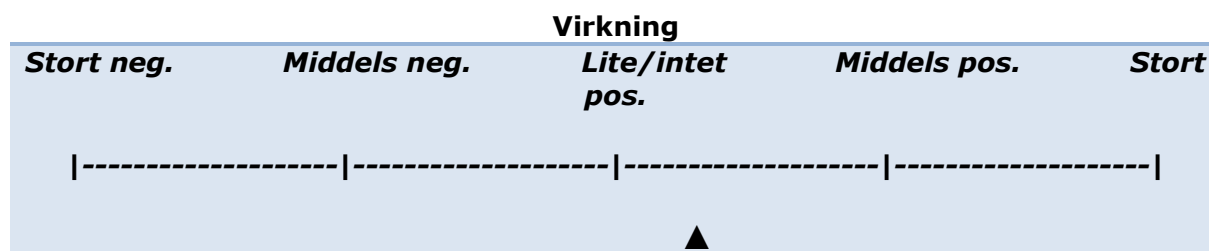
Naturverider

På bakgrunn av beskrivelsen over er områdets verdi med tanke på biologisk mangfold vurdert. Det er ikke registrert prioriterte naturtyper, og undersøkelsesområdet gis dermed liten verdi for naturtyper. Vegetasjonen er i stor grad forstyrret og med liten grad av naturlige vegetasjonstyper. Det er ikke registrert rødlistearter, med unntak av ask (NT). For artsmangfold og vegetasjon gis området liten til middels verdi. Totalt sett gis området liten verdi.

Virkning og konsekvenser av tiltaket

En eventuell utbygging ved Blakstadmarka 26 vil føre til inngrep i eksisterende natur. Det vises imidlertid til at eksisterende skogområde i sør vil forbli urørt. I tillegg vil det bli opparbeidet noe arealer med plan- og parkvegetasjon, samt at eksisterende naturlig vegetasjon bevares. Dette vil kunne ha en svakt positiv effekt for naturmiljøet. En vurdering mht. biologisk mangfold tilsier at tiltaket får intet til svakt positivvirkning.

Samlet vurdering av konsekvens

Basert på vurderingene av verdi og omfang vurderes konsekvensene av utbyggingsplanene til å være ubetydelige til svakt positive konsekvenser (0/+).

Avbøtende tiltak og oppfølgende undersøkelser/- overvåkning

Mulige tiltak som vil bidra til positive effekter for naturmiljøet for den planlagte utbyggingen vil være: (1). Kanalisering av ferdsel. Det bør legges opp til etablering av turveger slik at tilstøtende arealer (skogarealene) ikke belastes unødvendig. (2). En eventuell planting av stedegne treslag og opparbeiding av eksisterende arealer vil kunne ha en positiv effekt.

Det ansees ikke nødvendig å ha oppfølgende undersøkelser eller overvåkning av det undersøkte området. Dersom det i anleggsperioden blir behov for etablering av anleggsveger, massedeponier osv. som omfatter arealer utenfor planområdet bør disse undersøkes.

Referanser

Direktoratet for naturforvaltning. 2007. Kartlegging av naturtyper – verdisetting av biologisk mangfold. DN-håndbok 13-2007.

Fremsrad, E. 1997. Vegetasjonstyper i Norge. NINA temahefte 12, 1-279.

Fremstad, E. & Moen, A. (red.). 2001. Truete vegetasjonstyper i Norge. NTNU Vitenskapsmuseet Rapp. bot. Ser. 2001-4: 1-231.

Gederaas, L., Moen, T.L., Skjelseth, S. & Larsen, L.-K. (red.) 2012. Fremmede arter i Norge – med norsk svarteliste 2012. Artsdatabanken, Trondheim.

Kålås, J.A., Viken, Å., Henriksen, S. og Skjelseth, S. (red.). 2010. Norsk rødliste for arter 2010. The 2010 Norwegian Red List for Species. Artsdatabanken, Norge.

BioFokus-notat 2013-11

BioFokus er en ideell stiftelse som skal tilrettelegge informasjon om biologisk mangfold for beslutningstakere, samt formidle kunnskap innen fagfeltet bevaringsbiologi. BioFokus ønsker å bidra til en kunnskapsbasert forvaltning av norsk natur.

En kunnskapsbasert forvaltning forutsetter god dokumentasjon av de arealene som skal forvaltes. BioFokus legger derfor stor vekt på feltarbeid for å sikre oppdaterte og relevante data om botanikk, zoologi, økologi, samt avgrensning og verdisetting av områder.

Høy kompetanse er en forutsetning for å kunne registrere og presentere biologisk mangfold-data på en god måte. BioFokus sine medarbeidere er derfor godt skolert innenfor en rekke artsgrupper og har en bred økologisk forståelse for de ulike naturtypene som de arbeider med, det være seg skog, kulturlandskap eller ferskvann. Digitale verktøy som databaser, GIS og bilde-behandling er viktige redskaper i vårt arbeid for å anskueliggjøre naturverdier på en best mulig måte.

Stiftelsen utgir to digitale rapportserier som heter BioFokus-rapport og BioFokus notat,
<http://www.biofokus.no/Publikasjoner/publikasjoner.htm>